Eva Bertrana: ?A La Bressola no arribem a satisfer totes les demandes per manca d?estructures?

Catalunya Nord | 01-02-2020 | 19:35

Eva Bertrana

Que el caliu de la llengua catalana encara sigui una realitat palpable a Catalunya del Nord és, en gran manera, mèrit de La Bressola. Aquesta escola que aposta fermament pel sistema immersiu, va néixer ara fa més de quaranta anys amb un objectiu concís, però també majúscul: recuperar el català al territori nord-català a través del seu aprenentatge entre les noves generacions. Dels pocs alumnes que hi havia a l?inici, que es podrien comptar amb els dits de les dues mans, s?ha passat a un projecte que actualment ja disposa de set escoles i un col·legi, una xifra que es preveu ampliar aviat: ?De cara a un futur pròxim tenim un gran projecte d?obrir un segon centre de secundària per encabir tots els nens i nenes que surten de les escoles primàries. D?altra banda, i per donar resposta a la demanda de les famílies, també tenim el projecte de crear el primer liceu, que equivaldria a Catalunya a un centre de Batxillerat. Això ho volem complir a curt termini?, explica la directora, Eva Bertrana.

Quins són els objectius principals de La Bressola?

Eva Bertrana. L?objectiu, així com la raó de la creació de la primera escola catalana, és la recuperació a través de les noves generacions de la llengua catalana com a llengua pròpia, històrica i territorial de les comarques nord-catalanes. Es tracta de donar als infants i joves, és a dir, als adults de demà, el màxim de competències en català, i per assolir aquest objectiu, en el marc d?un context en el qual la llengua ha estat durant molts anys menyspreada i despossëida de tot prestigi social i cultural davant de la prepotent llengua francesa, La Bressola va optar per l?ensenyament immersiu.

Com?

E. B. Nosaltres entenem aquesta immersió com un concepte complet, en el qual el català no és només una llengua d?aprenentatge, sinó la llengua de vida del centre en tot moment: al pati, al menjador, a la guarderia, a les hores d?estudi? La immersió l?entenem com a única opció per tal d?assolir un nivell equivalent en català i en francès al final de l?escolarització dels nostres alumnes.

Quin és l'estat de salut de La Bressola actualment?

E. B. Avui La Bressola escolaritza més de mil alumnes en set escoles diferents -infantils i primàries- i un col·legi, que és l?equivalent a un institut. Malgrat que sembli una xifra força honorable vull remarcar que no arribem a satisfer totes demandes per manca d?estructures, cada any hem de refusar al voltant d?una cinquantena d?alumnes.

Ara bé, si parlem de l?estat de salut actual, hi ha una certa paradoxa entre el reconeixement social i local de l?ensenyament que proposem -i la demostració n?és la forta demanda que tenim-, i els atacs continus a la llengua, així com el poc reconeixement i a la manca de recursos per part de les instàncies estatals. No obstant això, estem determinats a tirar endavant com hem fet fins ara, i de cara a un futur pròxim tenim un gran projecte d?obrir un segon centre de secundària per encabir tots els nens i nenes que surten de les escoles primàries. D?altra banda, i per donar resposta a la demanda de les famílies, també tenim el projecte de crear el primer liceu, que equivaldria a Catalunya a un centre de Batxillerat. Això ho volem complir a curt termini.

De ben segur que aquest gruix d?alumnat no existia el 1976, furant els inicis del projecte. Fins a quin punt ha costat arribar on sou?

E. B. Com és evident, durant aquests més de quaranta anys La Bressola ha passat per moltes situacions complicades: des de vagues de fam fins a períodes amb els mestres a l?atur tot i que van continuar fent classe. Ara bé, una data important i que ha marcat la nostra història la trobem el 1995, quan es va signar un contracte amb l?estat francès juntament amb les escoles associatives basques, occitanes i bretones. Aquest contracte ens dona un estatut d?escola privada, més aviat concertada, que ens permet garantir la nostra continuïtat sense perdre la nostra essència d?escola immersiva. És a dir, emmarcats en l?ensenyament públic no hi havia cap garantia que poguéssim continuar amb el nostre sistema.

A partir del 95, la dificultat més important ha estat, i ho continua essent, la capacitat de continuar creixent i d?obrir nous centres. És en aquest punt en el qual el Govern de Catalunya i l?Associació Els Amics de La Bressola, amb seu a Barcelona, ens acompanyen des de fa ara vint-i-cinc anys.

Considera que el conflicte polític a Catalunya ha revifat l'aprenentatge de la llengua catalana a Catalunya del Nord?

E. B. No m?atreviria a dir, per ara, que això sigui així. Tot i que la llengua s?anava perdent i sembla que ara hi hagi una tímida revifalla del seu ús, el sentiment de catalanitat no s?havia arribat a perdre mai a Catalunya del Nord. Ara bé, el que sí que crec és que el conflicte polític ha fet comprendre a força gent d?aquí que ser o sentir-se català, al sud, no és de facto ser o sentir-se espanyol.

Com definiria l'estat de la llengua catalana a Catalunya del Nord?

E. B. Malgrat el no reconeixement legal i els atacs continus per part de l?estat, en aquests darrers trenta anys la llengua catalana ha passat de ser menystinguda i rebutjada socialment a una llengua de i amb futur. Vull pensar que La Bressola ha col·laborat activament en aquest canvi, com també ho han fet altres entitats i projectes del món associatiu, com Ràdio Arrels, Aire Nou de Bao o la introducció d?hores de llengua catalana a les escoles estatals. Com diu sovint la companya Daniela Grau, ?la llengua dels avis està esdevenint la llengua dels nets?, i aquest seria una mica el resum de tot plegat.

D?altra banda, sembla que les administracions locals, amb la creació de l?Oficina Pública de la Llengua, volen donar una embranzida al català, però la valoració i el balanç d?aquest nou organisme només el podrem fer d?aquí a un temps. El que toca ara és treballar amb ells i avançar amb aquest nou projecte.

Com conviu un projecte com La Bressola enmig del centralisme francès?

E. B. En el marc de l?estat francès les escoles associatives i immersives representem uns 13.000 alumnes. Això representa una excepció majúscula per a l?estat: una excepció de 13.000 alumnes, si hi sumem les famílies corresponents, ja no pot ser considerada com una excepció. L?estat té un autèntic pànic a la diversitat lingüística i cultural dels diferents territoris que administra, i intenta per tots els mitjans d?amagar una problemàtica que sabem que, tard o d?hora, haurà de reconèixer.

Autor: Redacció